

Mapping the Scientific Outputs of Allameh Tabataba'i University from 1974 to 2024

Seyed Mahdi Taheri*

Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Negin Shokrzadeh Hashtroudi

Ph.D. Student in Information Science, Alzahra University, Tehran, Iran

Abstract

Scientific outputs that report on the findings of scientific research play a crucial role in enhancing knowledge, advancing science, and promoting research within academic communities. Therefore, the aim of this research project was to analyze the scientific outputs of Allameh Tabataba'i University and to represent it in the form of scientific maps, which was conducted using scientometrics research methods. The aim of this research was to analyze the status of the scientific outputs from Allameh Tabataba'i University and represent them in the form of scientific maps using bibliometric research methods. The statistical population of this study included all research outputs (international articles, books, theses/dissertations, domestic journal articles, and research projects) from Allameh Tabataba'i University in Persian and other languages between the years 1974 to 2024, totaling 69,420 titles. In this study, analytical tools from citation databases, reports from the university's research systems, and bibliometric tools were utilized to collect the necessary data. Data analysis was performed using descriptive statistics, social network analysis, and co-occurrence of keywords. Excel software was used to create tables, UCINET and VosViewer software were employed for analyzing centrality indicators and visualizing the networks. The findings revealed that out of 3,227 articles examined, 1,091 articles (18.6%) were published in the field of social sciences, 666 articles (11.4%) in the field of medicine, and 493 articles (8.4%) in the field of computer science. In terms of book publications, the Faculty of Persian Literature and Foreign Languages led with 1,170 books published. The Faculty of Psychology and Educational Sciences ranked second with 835 titles, followed by the Faculty of Management and

* Corresponding Author: taherismster@gmail.com

How to Cite: Taheri, S.M., & Shokrzadeh Hashtroudi, N. (2025). Mapping the Scientific Outputs of Allameh Tabataba'i University from 1974 to 2024. *Journal of knowledge retrieval and semantic systems*, 12 (42), 23-60. DOI: <https://doi.org/10.22054/jks.2024.81904.1671>

Accounting with 656 titles. An investigation of the theses and dissertations from the university indicated that the keywords Iran, education, learning, quality of life, economic growth, job satisfaction, and others were frequently used. A review of over 28,000 domestic articles from the university showed that the keywords Iran, effectiveness, students, and quality evaluation were most commonly employed. Most research projects at Allameh Tabataba'i University were centered around topics such as educational satisfaction, employment status, and students' social activities. Overall, it can be stated that mapping scientific outputs plays a significant role in enhancing the credibility and transparency of research results, advancing research development, and increasing the visibility of scientific outputs.

1. Introduction

Scientific outputs that report on the findings of scientific research play a crucial role in enhancing knowledge, advancing science, and promoting research within academic communities. Therefore, the aim of this research project was to analyze the scientific outputs of Allameh Tabataba'i University and to represent them in the form of scientific maps.

Research Question(s)

1. What is the status of the university's scientific output in international citation indexes and the scientific maps of co-authorship networks, co-occurrence of terms, inter-terms, and their frequent terms?
2. What is the status of the publication of books by researchers and faculty members of the university, and how is the scientific map of their co-occurrence of terms drawn?
3. What is the status of the theses/dissertations of Allameh Tabataba'i University in terms of publication and subject area, and how is the scientific map of their frequent terms drawn?
4. What is the status of the publication of articles by Allameh Tabataba'i University in internal and external systems that do not have citation indexes (not indexed), and how is their scientific map drawn?
5. What is the status of research projects at Allameh Tabataba'i University and how is their scientific map drawn?

2. Literature Review

Previous studies in the field of scientific mapping were categorized into two groups. The first group contains research that has focused on mapping scientific fields across various disciplines. Notable studies include those by Meskarpour Amiri et al. (2022); Varnaseri et al. (2022); Mohammadzadeh & Baghernejad (2023); Alipour Hafezi and Matlabi (2022); Yao et al. (2014); and Masoumi and Khajavi (2023). In

the second group, studies are included that address scientific mapping in different universities. Research by Mohammadian, Esmaeili Givi, and Nahghineh (2016); VahdatZad et al. (2017); Galyani-Moghaddam and Taheri (2018); Ghasemian, Asnafi, & Erfanmanesh (2021); Soltani et al. (2022); Goftari (2024); Sandler and Gladyrev (2020); Chen and Zhang (2023) fall into this category. An examination of the research conducted has shown that in recent years, there has been an increasing interest in evaluating the scientific outputs of universities as a way to assess their performance and research impact. One of the most common criteria used for evaluating scientific outputs is the number of publications produced by a university. Additionally, studies have indicated that apart from the number of publications, other metrics such as the number of citations, journal impact factors, and H-index scores are often used to assess the scientific outputs of universities. Furthermore, in recent years, there has been significant interest in developing alternative metrics or altmetrics to evaluate scientific outputs.

3. Methodology

This paper was conducted using scientometrics research methods. The aim of this research was to analyze the status of the scientific outputs from Allameh Tabataba'i University and represent them in the form of scientific maps using bibliometric research methods. The statistical population of this study included all research outputs (international articles, books, theses/dissertations, domestic journal articles, and research projects) from Allameh Tabataba'i University in Persian and other languages between the years 1974 to 2024, totaling 69,420 titles. In this study, analytical tools from citation databases, reports from the university's research systems, and bibliometric tools were utilized to collect the necessary data. Data analysis was performed using descriptive statistics, social network analysis, and co-occurrence of keywords. Excel software was used to create tables, UCINET and VOSviewer softwares were employed for analyzing centrality indicators and visualizing the networks.

4. Results

Among the 3,227 articles published by researchers from Allameh Tabataba'i University in the Scopus citation index, 1,091 articles, accounting for 18.6%, are in the field of social sciences; 666 articles, representing 11.4%, are in the field of medicine; 493 articles, also at 8.4%, are in the field of computer science; and 492 articles, another 8.4%, are in the fields of business, management, and accounting. The

lowest number of articles are in the fields of veterinary science, with 4 articles; immunology and microbiology, with 21 articles; and chemical engineering, with 23 articles. In total, 1,105 article titles from the university have been published in the Web of Science index, of which 23 are among the highly cited articles. The most common keywords were Iran, decision-making, supply chain management, and policymaking. The subject area of statistics and probability, with 114 titles, and the subject area of artificial intelligence, with 103 titles, were identified as the most active research areas at Allameh Tabataba'i University. An investigation of the theses and dissertations from the university indicated that the keywords Iran, education, learning, quality of life, economic growth, job satisfaction, and others were frequently used. A review of over 28,000 domestic articles from the university showed that the keywords Iran, effectiveness, students, and quality evaluation were most commonly employed. Most research projects at Allameh Tabataba'i University were centered around topics such as educational satisfaction, employment status, and students' social activities.

5. Discussion

The findings indicate that in recent years, the number of publications from Allameh Tabataba'i University in international indexes has increased, reflecting the university's greater focus on publishing articles in international journals. However, the conducted reviews show that, in terms of citations, the articles from Allameh Tabataba'i University require more visibility, as only 23 out of the 1,105 articles published in the Web of Science index are classified as highly cited. It can be stated that Allameh Tabataba'i University has a favorable status in conducting research across various thematic areas.

6. Conclusion

Overall, it can be stated that mapping scientific outputs can lead to improvements and advancements in scientific fields, development of knowledge, enhancement of universities' credibility, facilitation and acceleration of data understanding and analysis, improvement of communication and collaboration among researchers, knowledge sharing, and increased transparency of research and its results. Undoubtedly, evaluating scientific outputs requires the participation and collaboration of all university members to be favorably integrated into the university's overarching policies. It is expected that by utilizing these tools, Allameh Tabataba'i University and other educational and research institutions can enhance their research processes and improve the quality of their research outcomes, thereby contributing to

knowledge development and increasing the scientific credibility of the country. To enhance the functionality of scientific outputs, it is recommended to use specific keywords that are suitable for the thematic context of the research to clarify the subjects of the outputs.

Acknowledgments

This research has been conducted with the support of the Research Vice-Presidency of Allameh Tabataba'i University. In this regard, the researchers express their gratitude.

Keywords: Knowledge Maps, Scientific Outputs, Allameh Tabataba'i University, Scientometrics Studies

ترسیم نقشه‌های برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی بین سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۴۰۳

دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی،
تهران، ایران

سید مهدی طاهری *

دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه الزهراء (س)،
تهران، ایران

نگین شکرزاده هشترویدی

چکیده

برون‌دادهای علمی که به گزارش یافته‌های پژوهش‌های علمی می‌پردازند، نقشی مهم در ارتقای دانش، پیشرفت علمی و ترویج پژوهش‌ها در جوامع علمی ایفا می‌کنند. بدین دلیل، هدف از انجام این پژوهش، تحلیل وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی و بازنمود آن‌ها در قالب نقشه‌های علمی بود که با استفاده از روش پژوهشی علم‌سنجی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش همه برون‌دادهای پژوهشی (مقالات بین‌المللی، کتاب‌ها، پایان‌نامه‌ها/رساله‌ها، مقالات مجلات داخلی و طرح‌های پژوهشی) دانشگاه علامه طباطبائی بین سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۴۰۳، به تعداد ۶۹۴۲۰ عنوان بودند. این برون‌دادها بیشتر به زبان فارسی و انگلیسی و تعدادی نیز در دیگر زبان‌ها همانند فرانسوی، عربی، اسپانیایی و جز آن‌ها تدوین شده‌اند. در این پژوهش به منظور گردآوری داده‌های موردنیاز پژوهش از ابزارهای تحلیلی پایگاه‌های استنادی، گزارش‌های سامانه‌های پژوهشی دانشگاه و ابزارهای علم‌سنجی استفاده شد. برای ترسیم جداول از نرم‌افزار اکسل و برای تحلیل شاخص‌های مرکزیت و ترسیم نقشه‌های علمی از نرم‌افزارهای یوسی‌آنت و وی.ا.اس. ویور استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد، از ۳۲۲۷ مقاله بررسی شده، تعداد ۱۰۹۱ مقاله (۱۸/۶ درصد) در حوزه علوم اجتماعی، ۶۶۶ مقاله (۱۱/۴ درصد) در حوزه پزشکی و ۴۹۳ مقاله (۸/۴ درصد) در حوزه علوم رایانه منتشر شده‌اند. در زمینه انتشار کتاب، دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی با ۱۱۷۰ کتاب در رده نخست قرار داشت. دانشکده‌های روانشناسی و علوم تربیتی با ۸۳۵ کتاب و مدیریت و حسابداری با ۶۵۶ کتاب در رده‌های دوم و سوم قرار گرفتند. بررسی پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه نشان داد کلیدواژه‌های ایران، آموزش، یادگیری، کیفیت زندگی، رشد اقتصادی، رضایت شغلی و جز آن‌ها بیشتر به کاررفته‌اند. بررسی مقالات در مجلات داخلی و خارجی فاقد نمایه بین‌المللی دانشگاه نشان داد، کلیدواژه‌های ایران، اثربخشی، دانشجویان و ارزیابی کیفیت بسامد بالایی داشتند. بیشتر طرح‌های پژوهشی

* نویسنده مسئول: taherismster@gmail.com

ترسیم نقشه‌های برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی بین سال‌های...؛ طاهری و شکرزاده هشترودی | ۲۹

دانشگاه علامه طباطبائی در موضوعات رضایت تحصیلی، وضعیت اشتغال، فعالیت‌های اجتماعی دانشجویان تدوین شده‌اند. در مجموع می‌توان بیان داشت، ترسیم نقشه‌های علمی می‌تواند در افزایش اعتبار و شفافیت نتایج پژوهش‌ها، توسعه و پیشرفت در زمینه پژوهشی و افزایش رؤیت‌پذیری برون‌دادهای علمی نقش بسزایی ایفا نماید.

کلیدواژه‌ها: نقشه‌های علمی، برون‌دادهای علمی، دانشگاه علامه طباطبائی، مطالعه علم‌سنجی

مقدمه

برون‌دادهای علمی، گزارش‌های فعالیت‌های پژوهشی و مطالعاتی جوامع علمی و دانشگاهی به شمار می‌آیند. بدین معنا که یافته‌ها و نتایج پژوهش‌های انجام‌شده، در قالب برون‌دادهای علمی در سطح ملی و بین‌المللی با دیگر پژوهشگران به اشتراک گذارده شده و برای پاسخ‌گویی به نیازهای گوناگون جامعه منتشر می‌گردند. با رشد حوزه‌های دانشی، برون‌دادهای علمی نیز به سرعت افزایش یافته و به یکی از مؤلفه‌های اصلی توسعه‌یافتگی کشورها تبدیل شده‌اند.

یکی از معتبرترین روش‌ها به منظور ارزیابی برون‌دادهای علمی، بهره‌گیری از شاخص‌های علم‌سنجی^۱ است. علم‌سنجی که برای نخستین بار در دهه ۱۶۹۰ میلادی برای بهبود بازیابی اطلاعات آغاز شد، به معنای مطالعه کمی علم و سیاست‌گذاری علمی است (نوروزی چاکلی، ۱۳۹۲). رشد سریع علوم و رویارویی با حجم انبوهی از اطلاعات موجب اتخاذ رویکردهای نوین در علم‌سنجی شده و لزوم بهره‌گیری از ابزارهای نوین را برای سنجش و ارزیابی گزارش‌های پژوهشی ضروری ساخته است. بدین منظور، در علم‌سنجی با تلفیق شاخص‌ها، ابزارهای مصورسازی و فنون علم‌سنجی، نقشه‌های علمی جامعی از علوم مختلف برای تجزیه و تحلیل انتشارات یک حوزه علمی خاص از جنبه‌های گوناگون و دستیابی به یک نگرش کلی از تحولات آن حوزه ترسیم می‌گردند (زوارقی، ۱۳۹۶).

در این میان، برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها نقش مهمی در بازنمود فعالیت‌های جوامع گوناگون ایفا می‌نمایند و سنجش وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها و آگاهی از پیشرفت‌ها در حوزه‌های علمی گوناگون چشم‌انداز جامعی از فعالیت‌های پژوهشگران و صاحب‌نظران در آن حوزه‌ها را نمایان ساخته و افزون بر شناسایی نقاط قوت و ضعف پژوهش‌های انجام‌شده، سیاست‌گذاری مناسبی را در عرصه‌های علمی فراهم می‌نماید (جمالی و همکاران، ۱۳۹۳). از سوی دیگر، این ارزیابی‌ها به دانشمندان کمک می‌کند تا نخست، کیفیت پژوهش‌ها، روش‌ها و یافته‌های پژوهش خود را ارتقا داده و دیگر، شفافیت در فعالیت‌های دانشگاهی و انتشار نتایج پژوهش‌ها، اعتماد عمومی به نتایج پژوهش‌ها را افزایش دهند (Deng & Xia, 2020).

---

1. Scientometrics

این ارزیابی‌ها افزون بر بهبود وضعیت دانشگاه‌ها در نمایه‌های ملی و بین‌المللی موجب رؤیت‌پذیری و تأثیرگذاری برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها در سطح بین‌المللی شده و با درک درست وضعیت کنونی جایگاه دانشگاه‌ها در سطح بین‌المللی راهکارهایی را به‌منظور جهت‌دهی به پژوهش‌های آتی همگام با تحولات و رویکردهای نوین جهانی و تأثیرگذاری بیشتر دانشگاه‌ها پیشنهاد می‌کنند.

با وجود مزایایی که برای سنجش و ارزیابی برون‌دادهای علمی مطرح شده، این نوع از ارزیابی‌ها، به‌خصوص در ایران، هنوز جایگاه مناسبی در دانشگاه‌ها نداشته و توجه کافی به سنجش وضعیت فعلی دانشگاه‌ها و میزان فاصله آن‌ها با نقطه ایدئال معطوف نشده است. در حالی که برای گرفتن تصمیمات جامع و کارآمدتر در خصوص سیاست‌گذاری‌های علمی در دانشگاه‌ها و دیگر مؤسسات علمی، تنها شناسایی ساختار رشته‌ها و روابط موضوعی بین آن‌ها کافی نبوده و توجه به ساختار فکری، حوزه‌های علمی و تخصصی و سنجش نقش آفرینان اصلی در امر تولید علم و کشف دانش ضروری است. بدین دلیل، صاحب‌نظران حوزه سنجش علم به دنبال رویکردی نوین در جهت تحلیل ساختارهای علمی بوده‌اند (زوارقی و همکاران، ۱۳۹۰).

امروزه ترسیم نقشه‌های علمی یکی از روش‌هایی است که برای بررسی وضعیت کنونی برون‌دادهای علمی در یک حوزه موضوعی خاص و یا یک سازمان پژوهشی همانند دانشگاه‌ها به کار می‌رود (رستمی، ۱۳۹۹). مصورسازی حوزه‌های دانشی، رویکردی نوین برای شناسایی ساختارهای علمی و درک سریع و واضح روند تولید برون‌دادهای علمی است. با بهره‌گیری از ابزارهای علم‌سنجی، پژوهشگران، سیاست‌گذاران، دانشگاه‌ها، استادان و دیگر ذی‌نفعان می‌توانند به بهبود همکاری و نوآوری، برنامه‌ریزی مناسب و نیز رؤیت‌پذیری بیشتر در سطح ملی و بین‌المللی مبادرت ورزند (Zhang et al., 2020).

بدین منظور، مسئله اصلی این پژوهش آن است که وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی چگونه است؟ و ترسیم نقشه علمی آن‌ها چگونه این وضعیت را باز نمود می‌کند؟ به عبارت دیگر، این پژوهش درصدد آن است که با بررسی انواع گوناگون برون‌دادهای علمی دانشگاه و ترسیم نقشه‌های علمی آن‌ها، برنامه‌ریزی، هدفمندسازی و نظارت بر فعالیت‌ها و فرایندهای پژوهشی و آموزشی دانشگاه، توسعه ارتباطات علمی درون و برون دانشگاهی، دستیابی به الگوهای سرمایه‌گذاری پژوهش و علم، شناسایی حوزه‌های

موضوعی برون‌دادهای علمی منتشر شده از سوی پژوهشگران دانشگاه را شناسایی نموده و با مقایسه آن‌ها با جبهه‌های پژوهشی در سطح بین‌المللی در سیاست‌گذاری پژوهش‌های آتی دانشگاه به ایفای نقش پردازد. به همین دلیل، این پژوهش در پی پاسخ‌گویی به پرسش‌های زیر است:

۱. وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه در نمایه‌های استنادی بین‌المللی و نقشه‌های علمی شبکه‌های هم‌نویسندگی، هم‌رخدادی واژگان، بین‌واژگانی و واژگان پربسامد آن‌ها چگونه است؟
۲. وضعیت انتشار کتاب‌های پژوهشگران و اعضای هیئت علمی دانشگاه و ترسیم نقشه علمی شبکه هم‌رخدادی واژگان آن‌ها چگونه است؟
۳. وضعیت پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی از نظر انتشار و حوزه موضوعی و ترسیم نقشه علمی واژگان پربسامد چگونه است؟
۴. وضعیت انتشار مقالات دانشگاه علامه طباطبائی در سامانه‌های داخلی و خارجی فاقد نمایه‌های استنادی (نمایه نشده) و ترسیم نقشه علمی آن‌ها چگونه است؟
۵. وضعیت طرح‌های پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی و ترسیم نقشه علمی آن‌ها چگونه است؟

پیشینه پژوهش

ترسیم نقشه‌های علمی یکی از ابزارهای مهم ارائه گزارش از تحلیل برون‌دادهای علمی به‌شمار می‌آید که موجب بازنمود گرافیکی حوزه‌های موضوعی شده و به شناسایی نقاط قوت و ضعف موجود می‌پردازد. بدیهی است، بررسی پژوهش‌هایی که در این زمینه انجام شده‌اند، به تحلیل چستی و دلایل وضعیت موجود کمک می‌نماید. بدین منظور، در این بخش پیشینه‌های مرتبط با ترسیم نقشه‌های علمی بررسی شده‌اند. مطالعات پیشین در دو گروه دسته‌بندی شدند. در گروه نخست، پژوهش‌هایی قرار دارند که به ترسیم نقشه‌های علمی برای حوزه‌های علمی گوناگون پرداخته‌اند. پژوهش‌های مسکرپورامیری و همکاران (۱۳۹۹)؛ ورناصری و همکاران (۱۴۰۱)؛ محمدزاده و باقرنژاد (۱۴۰۱)؛ علیپور حافظی و مطلبی (۱۴۰۱)؛ میرباقری و جلیلی (۱۴۰۲)؛ یو و همکاران^۱ (۲۰۱۴)؛ لیو و هوانگ^۲ (۲۰۲۲)

1. Yao et al.

2. Liu & Huang

و معصومی و خواجوی^۱ (۲۰۲۳) را نام برد. در گروه دوم نیز پژوهش‌هایی قرار دارند که به ترسیم نقشه‌های علمی در دانشگاه‌های مختلف پرداخته‌اند. پژوهش‌های محمدیان و همکاران (۱۳۹۵)؛ وحدت زاد و همکاران (۱۳۹۶)؛ گلینی مقدم و طاهری (۱۳۹۷)؛ قاسمیان و همکاران (۱۴۰۳)؛ سلطانی و همکاران (۱۴۰۱)؛ گفتاری (۱۴۰۳) ساندلر و گلاذیرف^۲ (۲۰۲۰)؛ چن و ژانگ^۳ (۲۰۲۳) در این گروه قرار گرفته‌اند.

در گروه نخست، به‌طور نمونه، میرباقری و جلیلی (۱۴۰۲) به ترسیم نقشه هم‌زمانی و هم‌رخدادی واژگان موضوع حکمرانی مشارکتی پرداختند. یافته‌های این مطالعه نشان داد بیشترین تمرکز در تولید علم در حوزه حکمرانی مشارکتی، در بخش‌های علوم محیط‌زیست، منابع طبیعی، اکوسیستم‌ها و شرکت‌هاست. در همین راستا، علیپور حافظی و مطلبی (۱۴۰۱) در مطالعه خود به ترسیم نقشه‌های علمی حوزه موضوعی امام رضا (ع) پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد دانشگاه فردوسی مشهد در رتبه نخست مشارکت در انتشار مقالات با موضوع امام رضا (ع) قرار دارد و پژوهشگرانی که دارای رتبه علمی استادیاری هستند، بیشترین مشارکت را در انتشار مقاله‌ها داشته‌اند. موسوی و خواجوی (۲۰۲۳) در مطالعه خود به بررسی علم‌سنجی موضوعات پژوهشی در خصوص صنعت و تجارت براساس توسعه، سرمایه‌گذاری و نسبت سرمایه‌گذاری به توسعه (جذابیت سرمایه‌گذاری) پرداختند. در این پژوهش روشی نوین به نام سیستم رتبه‌بندی پژوهش‌های فازی (اف.آر.آر.اس.) معرفی شد که برای شناسایی و ارزیابی موضوعات طراحی شده است.

در گروه دوم، گلینی مقدم و طاهری (۱۳۹۷) در پژوهش خود به بررسی جایگاه دانشگاه‌های ایران در نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی منتخب دانشگاه‌ها با تأکید بر دانشگاه علامه طباطبائی پرداختند. یافته‌های این پژوهش نشان داده بود، تقریباً ۸۰٪ مقالات چاپ‌شده (به‌عنوان یک شاخص مهم) با وابستگی سازمانی دانشگاه علامه طباطبائی در مجلات داخل کشور و تنها ۲۰٪ در مجلات بین‌المللی به چاپ رسیده‌اند. به لحاظ دیگر شاخص‌ها، با وجود حرکت روبه‌رشد وضع موجود دانشگاه علامه طباطبائی، فاصله نسبتاً زیادی با دانشگاه‌های برتر در سطح بین‌المللی دارد. نتایج نشان داد که دانشگاه علامه طباطبائی تا سال ۲۰۱۶ در میان دانشگاه‌های برتر جهان در سه نظام «شانگهای»، «کیواس» و «تایمز» قرار نگرفته است.

1. Masoumi & Khajavi

2. Sandler & Gladyshev

3. Chen & Zhang

قاسمیان و همکاران (۱۴۰۳)، به تحلیل برون‌دادهای پژوهشی دانشگاه‌های بزرگ ایران در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری طی بازه زمانی ۲۰۱۰-۲۰۲۰ پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد، از نظر تعداد استنادات و شاخص اچ حوزه موضوعی تجارت، مدیریت و حسابداری با ۱۸۷۱۱ استناد و اچ ۵۸ در دانشگاه تهران، از نظر شاخص اثرگذاری استنادی وزن‌دهی شده در سطح رشته، درصد مقالات پراستناد و درصد مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های برتر بیشترین مقادیر را در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری در دانشگاه‌های بزرگ ایران به خود اختصاص دادند.

سلطانی و همکاران (۱۴۰۱)، در پژوهش خود به ارزیابی برون‌دادهای علمی پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شیراز پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد در مقطع کارشناسی ارشد از ۲۷۰ پایان‌نامه مورد بررسی ۱۶۶ پایان‌نامه (۶۱/۵٪) و در مقطع دکترا از ۳۰ پایان‌نامه دفاع شده، ۲۲ پایان‌نامه (۷۳/۳٪) منجر به چاپ مقاله شده‌اند. نیز یافته‌ها نشان داد برون‌دادهای علمی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده بهداشت شیراز متوسط و تا حدودی مشابه دیگر دانشکده‌ها در کشور بوده است.

گفتاری (۱۴۰۳)، در مطالعه خود به بررسی ضرب‌آهنگ پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی پرداخت. یافته‌های این پژوهش نشان داد، ارتقای علمی تأثیر مستقیمی بر افزایش تعداد آثار پژوهشی داشته و پس از دستیابی به مراتب بالاتر علمی، برخی از استادان با کاهش تولیدات علمی مواجه شده‌اند. همچنین این پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین سهم از تولیدات علمی استادان مربوط به مقالات علمی است و درصد کمتری به تألیف کتاب‌ها و طرح‌های پژوهشی اختصاص دارد.

بررسی پژوهش‌های انجام‌شده نشان داد، در سال‌های اخیر، علاقه فزاینده‌ای به ارزیابی برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها به‌عنوان راهی برای ارزیابی عملکرد و تأثیر پژوهشی آن‌ها وجود داشته است. یکی از رایج‌ترین معیارهای مورد استفاده برای ارزیابی برون‌دادهای علمی، تعداد انتشارات تولیدشده توسط یک دانشگاه است. نیز، بررسی‌ها نشان داد افزون‌بر تعداد انتشارات، معیارهای دیگری مانند تعداد استناد، عوامل تأثیر مجلات و امتیازات شاخص اچ اغلب برای ارزیابی برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها استفاده می‌شوند. تعداد استنادها، به ویژه، به‌منزله یک شاخص بارز از تأثیر پژوهش‌های یک دانشگاه در نظر گرفته می‌شود، زیرا نشان‌دهنده تعداد دفعات استناد به انتشارات یک دانشگاه توسط دیگر پژوهشگران است.

از سوی دیگر، ضرایب تأثیر مجلات، نشانه‌ای از اعتبار و دیده شدن مجلاتی است که پژوهش‌های یک دانشگاه در آن‌ها منتشر می‌شود.

رویکرد دیگری که برای ارزیابی برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها در پژوهش‌های پیشین استفاده شده بود، استفاده از تحلیل کتاب‌سنجی است. از سوی دیگر در سال‌های اخیر، اقبال زیادی به توسعه معیارهای جایگزین یا دگرسنجه‌ها برای ارزیابی برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها معطوف شده است. این موارد حاکی از اهمیت بسزای ارزیابی برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها است و لازم است در دانشگاه‌های کشور به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرد. در این میان، خلأ پژوهشی که به تحلیل وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی و ترسیم روابط میان آن‌ها در قالب نقشه‌های علمی پردازد، محسوس است

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی بوده و با استفاده از روش پژوهشی علم‌سنجی انجام شد. از آنجایی که این پژوهش با تحلیل وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی، برای برنامه‌ریزی، هدفمندسازی، آینده‌نگری و نظارت بر فرایندهای پژوهشی و حتی آموزشی دانشگاه استفاده می‌شود، در زمره پژوهش‌های کاربردی قرار می‌گیرد. نیز به دلیل بهره‌گیری از تحلیل‌هایی همانند تحلیل استنادی، تحلیل هم‌نویسندگی و تحلیل هم‌رخدادی واژگان از روش‌های علم‌سنجی و شاخص‌هایی همانند مرکزیت درجه، مرکزیت بینابینی و مرکزیت نزدیکی استفاده می‌نماید.

گام‌های انجام پژوهش به شرح زیر بود:

- در گام نخست، به پایگاه‌های استنادی بین‌المللی وب علوم^۱ و اسکوپوس^۲ مراجعه شده و تعداد دقیق هر نوع از برون‌دادهای علمی دانشگاه مشخص شدند. در این پایگاه‌ها تمامی برون‌دادهای علمی که از سال ۱۹۸۳ تا ۲۰۲۴ (فوریه) از سوی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی منتشر شده‌اند، گردآوری شده‌اند. دلیل انتخاب دو پایگاه یادشده، مقبولیت جهانی آن‌ها از لحاظ پوشش موضوعی و زمانی، دسترس‌پذیری فراداده‌های برون‌دادهای علمی گسترده‌ای از انتشارات سراسر جهان و نیز امکان دریافت خروجی‌های مناسب برای تحلیل فراداده‌های برون‌دادهای علمی بود. نخست، با مراجعه

1. Web of Science

2. Scopus

به پایگاه استنادی اسکوپوس در بخش سازمان‌ها، نام دانشگاه (Allameh Tabataba'i University) مورد جستجو قرار گرفت. با توجه به منسجم و یکدست شدن شکل‌های گوناگون ثبت‌نام دانشگاه در پایگاه‌های استنادی که پیش‌تر صورت گرفته بود، تمامی برون‌دادهای علمی دانشگاه به تعداد ۳۲۲۷ عنوان استخراج شدند. سپس، به پایگاه وب علوم مراجعه شده و در فیلد وابستگی سازمانی نام دانشگاه مورد جستجو قرار گرفت و تعداد ۱۱۰۵ مقاله دانشگاه که در این پایگاه استنادی نمایه شده‌اند، گردآوری گردیدند؛

- در گام دیگر، به منظور گردآوری داده‌های موردنیاز برای تحلیل پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاه به کتابخانه دیجیتالی دانشگاه مراجعه گردید و داده‌های مربوط به ۳۰۹۶۷ پایان‌نامه و رساله در قالب فایل اکسل استخراج شدند؛
- در گام دویز، به منظور دستیابی به گزارش‌های طرح‌های پژوهشی دانشگاه به کتابخانه دیجیتالی دانشگاه مراجعه شده و گزارش‌های طرح‌های پژوهشی دانشگاه به تعداد ۱۰۰۰ عنوان استخراج شدند؛
- در گام سه دیگر، با بهره‌گیری از سامانه پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی از داده‌های مربوط به کتاب‌ها و مقالات داخلی اعضای هیئت علمی دانشگاه که در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی نمایه نشده‌اند، خروجی موردنیاز در قالب فایل اکسل تهیه شد؛
- در گام چهار دیگر، خروجی‌های به‌دست آمده از سامانه‌ها و پایگاه‌های یادشده به منظور رفع اشکالات احتمالی، یکدست‌سازی، حذف موارد تکراری و جز آن‌ها پالایش و نرمال‌سازی شدند تا با ساختار نرم‌افزارهای علم‌سنجی هم‌خوان شوند. بدین منظور وضعیت داده‌های گوناگون همانند واژگان کلیدی، نام پژوهشگران و جز آن‌ها بررسی و اصلاحاتی بر داده‌ها اعمال شد.
- در گام پنج دیگر، با تعیین نوع تحلیل‌های موردنیاز، برون‌دادهای علمی دانشگاه ارزیابی شدند. این تحلیل‌ها عبارت بودند از تحلیل استنادی، تحلیل هم‌نویسندگی و تحلیل هم‌رخدادی واژگان؛
- در گام پسین، پس از پالایش و پردازش خروجی‌های نهایی، نرم‌افزارهای علم‌سنجی همانند یوسی‌آی‌نت و وی.ا.اس. ویور برای تحلیل و ترسیم نقشه‌های علمی دانشگاه به کار رفتند.

جامعه آماری این پژوهش همه برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی و ملی، کتابخانه دیجیتال دانشگاه^۱ و نیز سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی (آریس)^۲ بود. کل برون‌دادهای پژوهشی بررسی شده در این پژوهش ۶۹۴۲۰ عنوان بود که حداقل یک نویسنده با وابستگی سازمانی دانشگاه علامه طباطبائی داشته و در نمایه‌های استنادی، پایگاه‌های اطلاعاتی و سامانه‌های پژوهشی گوناگون منتشر شده‌اند. در این پژوهش تمامی برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی یعنی تمامی اعضای جامعه پژوهش تجزیه و تحلیل شدند. این برون‌دادها بیشتر به زبان فارسی و انگلیسی و تعدادی نیز در دیگر زبان‌ها همانند فرانسوی، عربی، اسپانیایی و جز آن‌ها تدوین شده‌اند. برای حذف موارد تکراری خروجی‌های به دست آمده از پایگاه‌ها با یکدیگر یکدست شده و موارد تکراری حذف شدند. در این پژوهش نمونه‌گیری انجام نشده و از روش سرشماری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. روش گردآوری در این پژوهش روش کتابخانه‌ای و یا اسنادی بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی، تحلیل شبکه‌های اجتماعی و هم‌رخدادی واژگان استفاده شد. در این پژوهش از نرم‌افزار اکسل برای تحلیل و ترسیم جداول و نمودارها و برای تحلیل شاخص‌های علم‌سنجی و ترسیم نقشه‌های علمی برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی (مصورسازی روابط) نرم‌افزارهای یوسی‌آی‌نت^۳ و وی‌اِس‌ویور^۴ استفاده شد.

یافته‌ها

در این بخش یافته‌های پرسش‌های پژوهش ارائه شده است.

پاسخ به پرسش نخست پژوهش: وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه در نمایه‌های استنادی بین‌المللی و نقشه‌های علمی شبکه‌های هم‌نویسندگی، هم‌رخدادی واژگان، بین واژگانی و واژگان پربسامد آن‌ها چگونه است؟

به منظور پاسخ به پرسش نخست، به نمایه‌های بین‌المللی اسکوپوس و وب علوم مراجعه گردید. بررسی‌های صورت گرفته نشان داد از سال ۱۹۸۷ تا سال ۲۰۲۴ (فوریه)، در مجموع،

1. <https://d-lib.atu.ac.ir>

2. <https://aris.atu.ac.ir/>

3. UCINET

4. VosViewer

۳۲۲۷ عنوان مقاله با وابستگی سازمانی دانشگاه علامه طباطبائی در پایگاه استنادی اسکوپوس منتشر شده‌اند که ۱۶۸۶ پدیدآور در نگارش این مقالات مشارکت داشته‌اند. افزون بر آن، تعداد ۱۱۰۵ عنوان از مقالات بین‌المللی دانشگاه، در نمایه وب علوم نمایه شده‌اند. با توجه به اینکه پایگاه استنادی اسکوپوس جامعیت بیشتری به نسبت وب علوم دارد و تمامی برون‌دادهای علمی دانشگاه که در وب علوم نمایه شده‌اند، در پایگاه اسکوپوس نیز وجود داشتند حوزه‌های موضوعی برون‌دادهای علمی براساس پایگاه اسکوپوس تعیین شد که در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. حوزه‌های موضوعی برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی در پایگاه اسکوپوس

فراوانی مقالات	حوزه موضوعی	فراوانی مقالات	حوزه موضوعی
۹۷	Biochemistry, Genetics and Molecular Biology	۱۰۹۱	Social Sciences
۹۳	Agricultural and Biological Sciences	۶۶۶	Medicine
۹۰	Nursing	۴۹۳	Computer Science
۸۶	Multidisciplinary	۴۹۲	Business, Management and Accounting
۶۲	Physics and Astronomy	۴۵۵	Arts and Humanities
۵۵	Neuroscience	۳۵۶	Engineering
۵۴	Material Science	۳۴۱	Mathematics
۴۷	Chemistry	۳۱۹	Psychology
۴۷	Earth and planetary sciences	۲۷۰	Economics, Econometrics and Finance
۳۶	Pharmacology, toxicology and pharmaceuticals	۲۴۲	Decision Sciences
۲۳	Chemical engineering	۱۸۳	Environmental Science
۲۱	Immunology and microbiology	۱۲۹	Health Professions
۴	Veterinary	۱۰۸	Energy

همان‌طور که در جدول ۱ نشان داده شده است، از میان ۳۲۲۷ مقاله‌ای که از سوی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه استنادی اسکوپوس منتشر شده است، تعداد ۱۰۹۱ مقاله یعنی ۱۸/۶ درصد در حوزه علوم اجتماعی، ۶۶۶ مقاله با نسبت ۱۱/۴ درصد در حوزه پزشکی، ۴۹۳ مقاله با نسبت ۸/۴ درصد در حوزه علوم رایانه و ۴۹۲ مقاله با نسبت ۸/۴ درصد در حوزه کسب‌وکار، مدیریت و حسابداری منتشر شده‌اند. کمترین تعداد مقالات نیز در حوزه‌های دام‌پزشکی با ۴ مقاله، ایمونولوژی و میکروبیولوژی با ۲۱ مقاله و مهندسی شیمی با ۲۳ مقاله نگارش یافته‌اند. مقالات دانشگاه علامه طباطبائی بین سال‌های ۱۹۸۷ تا ۲۰۲۴

ترسیم نقشه‌های برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی بین سال‌های...؛ طاهری و شکرزاده هشترودی | ۳۹

(فوریه) در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی ثبت شده‌اند که در جدول ۲ وضعیت انتشار مقالات دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های گوناگون ارائه شده است.

جدول ۲. وضعیت انتشار برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی در سال‌های گوناگون

سال	فراوانی	سال	فراوانی	سال	فراوانی
۲۰۲۴	۵	۲۰۱۴	۱۴۴	۲۰۰۴	۶
۲۰۲۳	۳۰۶	۲۰۱۳	۱۲۶	۲۰۰۳	۳
۲۰۲۲	۳۵۱	۲۰۱۲	۱۵۶	۲۰۰۲	۷
۲۰۲۱	۲۹۵	۲۰۱۱	۱۷۱	۲۰۰۰	۳
۲۰۲۰	۳۲۶	۲۰۱۰	۷۴	۱۹۹۸	۲
۲۰۱۹	۲۹۱	۲۰۰۹	۴۴	۱۹۹۷	۱
۲۰۱۸	۲۳۸	۲۰۰۸	۲۸	۱۹۹۴	۲
۲۰۱۷	۲۰۹	۲۰۰۷	۱۶	۱۹۹۳	۱
۲۰۱۶	۲۲۱	۲۰۰۶	۶	۱۹۸۹	۱
۲۰۱۵	۱۶۹	۲۰۰۵	۵	۱۹۸۷	۱

همان‌طور که در جدول ۲ نشان داده شده است، در سال‌های اخیر شمار انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه‌های بین‌المللی افزایش یافته است. بین سال‌های گوناگون در سال ۲۰۲۲ تعداد بیشتری مقاله از سوی اعضای هیئت علمی و دیگر پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی انتشار یافته است. در برخی سال‌ها همانند ۱۹۸۸، ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۲ و یا ۲۰۰۱ هیچ برون‌دادی از دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه‌های استنادی ثبت نشده است.

- وضعیت انتشار مقالات دانشگاه علامه طباطبائی در نشریات بین‌المللی

یکی دیگر از مواردی که در ارزیابی برون‌دادهای علمی دانشگاه‌ها مورد بررسی قرار گرفت، نشریاتی بودند که مقالات پژوهشی و دیگر برون‌دادهای علمی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی در آن‌ها ثبت شده است. بدین منظور، در جدول ۳، تعداد ۲۰ مجله‌ای که تاکنون بیشترین تعداد مقالات دانشگاه را منتشر نموده‌اند، ارائه شده است.

جدول ۳. وضعیت انتشار مقالات دانشگاه علامه طباطبائی در نشریات بین‌المللی

مجله	فراوانی مقالات	مجله	فراوانی مقالات
Procedia Social and Behavioral Sciences	۸۷	Life Science Journal	۱۹
Language Related Research	۷۰	Annals of Applied Sport Science	۱۸

مقالات فراوانی	مجله	مقالات فراوانی	مجله
۱۸	Journal of Military Medicine	۳۸	Advances In Environmental Biology
۱۷	Communications In Statistics Simulation and Computation	۳۸	Iranian Economic Review
۱۷	World Applied Sciences Journal	۳۶	Communications In Statistics Theory and Methods
۱۶	Geopolitics Quarterly	۲۸	Iranian Journal of Information Processing Management
۱۵	Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	۲۳	Iranian Rehabilitation Journal
۱۵	Quality and Quantity	۲۱	Expert Systems with Applications
۱۴	International Journal of Advanced Manufacturing Technology	۲۱	Iranian Journal of Information Processing and Management
۱۴	Iranian Journal of Public Health	۲۱	Iranian Journal of Psychiatry
۱۹	Life Science Journal	۲۰	Theory and Practice in Language Studies

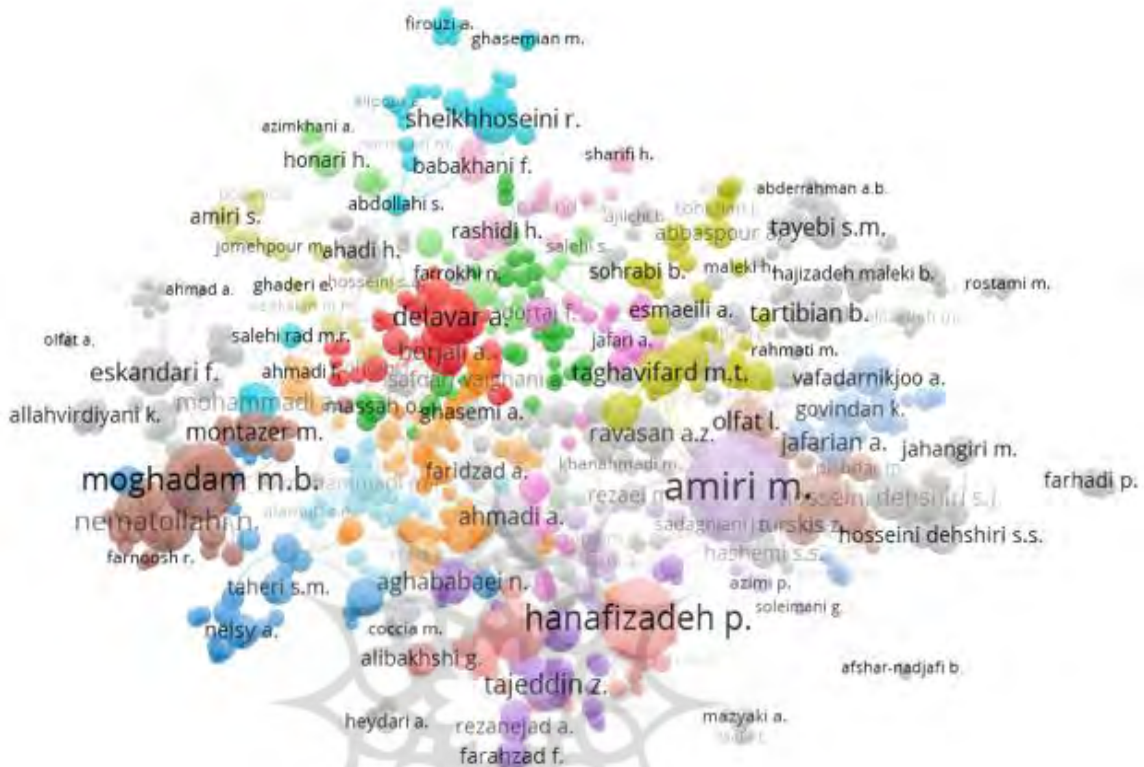
همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌گردد، نشریه Procedia Social and Behavioral Sciences با ۸۷ عنوان بیشترین تعداد برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی را منتشر نموده است. نشریه‌های Language Related Research با ۷۰ عنوان، نشریه Advances In Environmental Biology با ۳۸ عنوان و نشریه Iranian Economic Review نیز با ۳۸ عنوان در رده‌های دوم تا چهارم قرار گرفته‌اند.

- شبکه هم‌نویسندگی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی

شبکه‌های هم‌نویسندگی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه‌های استنادی بین‌المللی در شکل ۱ قابل مشاهده است.

شکل ۱. شبکه هم‌نویسندگی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی

پژوهشگاه علوم انسانی
پرتال جامع علوم انسانی

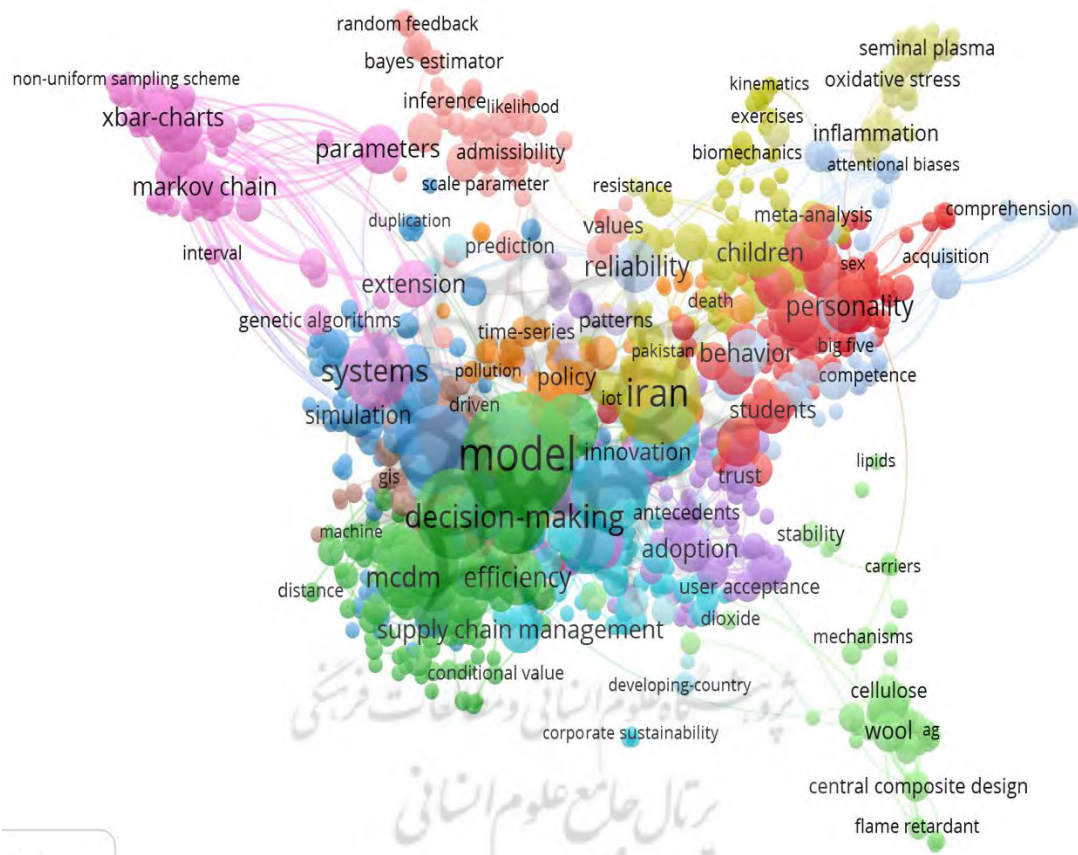
در شکل ۱، شبکه هم‌نویسندگی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه‌های استنادی بین‌المللی ترسیم شده است. مقصود امیری، پیام حنفی‌زاده، محمد بامنی مقدم و علی دلاور بیشترین برون‌دادهای علمی را در نمایه‌های بین‌المللی داشته‌اند. هر یک از این پژوهشگران با دیگر پژوهشگران روابط هم‌نویسندگی داشته و شبکه‌های علمی خود را تشکیل داده‌اند.

شبکه هم‌رخدادی واژگان مقالات بین‌المللی دانشگاه علامه طباطبائی

یکی از مهم‌ترین تحلیل‌هایی که در علم‌سنجی در خصوص برون‌دادهای علمی انجام می‌شود، تحلیل شبکه هم‌رخدادی واژگان است. در ذیل، شبکه هم‌رخدادی واژگان مقالات بین‌المللی دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه‌های استنادی وب علوم و اسکوپوس به صورت جدا ارائه شده است تا وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه از نظر هم‌رخدادی واژگان در این دو پایگاه به صورت مجزا مشخص گردد.

- شبکه هم‌رخدادی واژگان برون‌دادهای علمی دانشگاه در وب علوم به‌منظور ترسیم شبکه هم‌رخدادی واژگان برون‌دادهای علمی دانشگاه در وب علوم به پایگاه کلریویت آنلیتیکس^۱ مراجعه شد. داده‌های به‌دست آمده در شکل ۲ ترسیم شده است.

شکل ۲. نقشه برون‌دادهای علمی دانشگاه در نمایه استنادی وب علوم

در شکل ۲، وضعیت برون‌دادهای علمی دانشگاه در پایگاه استنادی وب علوم مشاهده می‌شود. در مجموع ۱۱۰۵ عنوان مقاله‌ی دانشگاه، در نمایه وب علوم منتشر شده است و از این تعداد ۲۳ مقاله در زمره مقالات پراستناد قرار گرفته‌اند. موضوعات ایران، تصمیم‌گیری، مدیریت زنجیره تأمین و سیاست‌گذاری پربسامدترین کلیدواژه‌ها بودند. حوزه موضوعی

^۱. Clarivate Analytics

در شکل ۳، نقشه هم‌رخدادی واژگان برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه اسکوپوس ترسیم شده است. از سال ۱۹۸۷ میلادی تا فوریه ۲۰۲۴، ۳۲۲۷ عنوان برون‌داد علمی دانشگاه در اسکوپوس نمایه شده‌اند. بررسی‌ها نشان داد، کلیدواژه ایران بیشترین فراوانی را در میان دیگر اصطلاح‌ها داشت. از سوی دیگر، کلیدواژه‌های یادگیری ماشین، یادگیری عمیق، کووید-۱۹ و شبکه‌های اجتماعی مفاهیم نوظهوری هستند که در سال‌های اخیر در برون‌دادهای علمی دانشگاه علامه طباطبائی بیشتر به کار می‌روند.

- پاسخ به پرسش دوم پژوهش: وضعیت انتشار کتاب از سوی پژوهشگران و

اعضای هیئت علمی در دانشگاه علامه طباطبائی به چه صورت است؟

به منظور گردآوری داده‌های مرتبط با کتاب‌های منتشر شده از سوی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی، به «سامانه یکپارچه مدیریت اطلاعات پژوهشی و فناوری» مراجعه گردید. بازه زمانی انتشار کتاب‌های دانشگاه علامه طباطبائی از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۴۰۲ و یک بازه پنجاه‌ساله را دربر می‌گیرد. بررسی کتاب‌های ثبت شده در این سامانه نشان داد تاکنون ۶۳۷۶ کتاب از سوی اعضای هیئت علمی در سامانه پژوهشی دانشگاه ثبت شده است. پس از بررسی داده‌های به دست آمده و حذف موارد تکراری همانند ویرایش‌ها، تجدید چاپ‌ها و جز آن‌ها، تعداد ۵۹۹۸ عنوان کتاب منحصر به فرد استخراج شدند. در جدول ۴، وضعیت دانشکده‌های دانشگاه در چاپ کتاب قابل مشاهده است.

جدول ۴. وضعیت دانشکده‌ها در چاپ کتاب

ردیف	دانشکده	فراوانی برون‌دادها
۱	ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی	۱۱۷۰
۲	روانشناسی و علوم تربیتی	۸۳۵
۳	مدیریت و حسابداری	۶۵۶
۴	حقوق و علوم سیاسی	۷۴۵
۵	علوم اجتماعی	۲۸۶
۶	اقتصاد	۲۸۳
۷	علوم ارتباطات	۲۷۸

۲۵۶	تربیت بدنی و علوم ورزشی	۸
۲۰۵	الهیات و معارف اسلامی	۹
۱۱۶	موسسه آموزش عالی بیمه اکو	۱۰
۱۱۷	آمار، ریاضی و رایانه	۱۱
۹۴	پژوهشکده فرهنگ و ارتباطات	۱۲
۵۰	پژوهشکده تحول علوم انسانی	۱۳
۲۷	پژوهشکده اقتصاد	۱۴
۵	پژوهشکده مطالعات ترجمه	۱۵
۳	پژوهشکده علوم ورزشی و تندرستی	۱۶
۱	پژوهشکده مطالعات و سیاست‌گذاری اجتماعی	۱۷

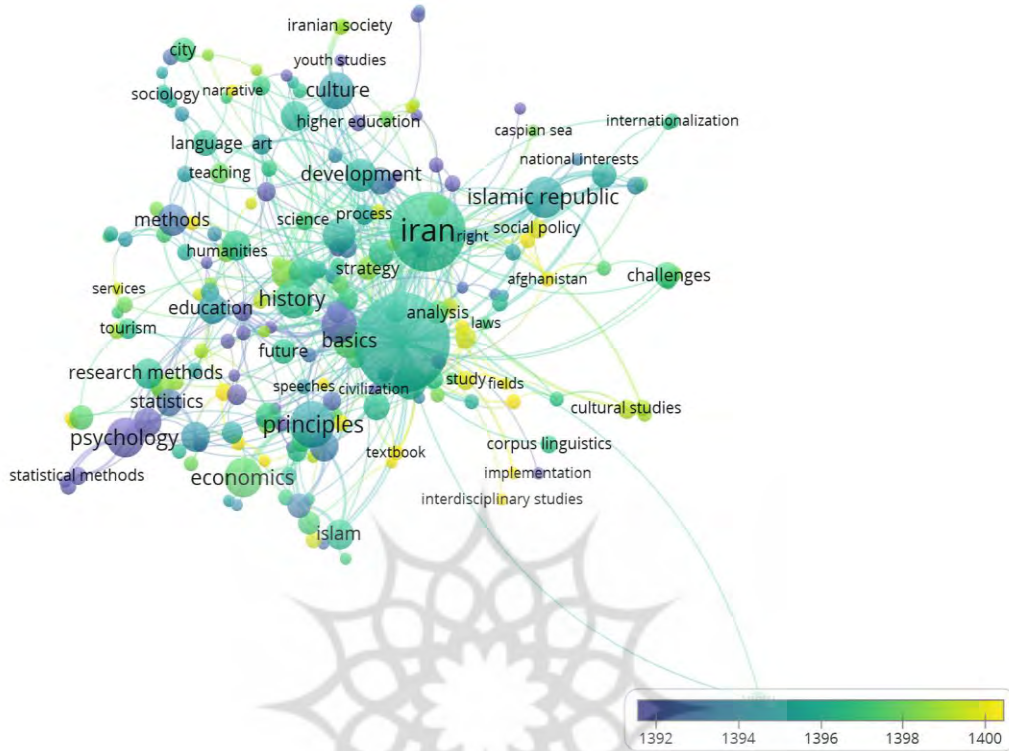
وضعیت دانشکده‌های دانشگاه در خصوص چاپ کتاب در جدول ۴ ارائه شد. در این جدول داده‌های مربوط به ۱۷ دانشکده و پژوهشکده دانشگاه درج شده است. داده‌های به‌دست‌آمده از جدول نشان می‌دهد دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی با ۱۱۷۰ عنوان در رده نخست قرار دارد. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی با ۸۳۵ عنوان در رده دوم و دانشکده مدیریت و حسابداری با ۶۵۶ عنوان در رده سوم قرار دارند.

- نقشه علمی کتاب‌های دانشگاه علامه طباطبائی

پس از بررسی فعالیت هر یک از دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی در انتشار کتاب، نقشه علمی کتاب‌های دانشگاه ترسیم شد که در شکل ۴ قابل مشاهده است.

شکل ۴. نقشه علمی کتاب‌های دانشگاه علامه طباطبائی

پرتال جامع علوم انسانی

شبکه هم‌رخدادی واژگان کتاب‌های منتشرشده از سوی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی در شکل ۴ ترسیم شده است. همان‌طور که در شکل مشاهده می‌شود، کلیدواژه‌های ایران، روان‌شناسی، اقتصاد، سیاست‌گذاری و مطالعات فرهنگی موضوعات پربسامد هستند. در این میان، بررسی‌ها نشان داد در سال‌های اخیر موضوعاتی همانند سیاست‌گذاری در عرصه‌های اجتماعی، مطالعات اجتماعی و نیز تحولات سیاسی از سوی پژوهشگران دانشگاه علامه طباطبائی در تألیف کتاب بیشتر مورد استقبال قرار گرفته‌اند.

پاسخ به پرسش سوم پژوهش: پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی از نظر

انتشار و حوزه موضوعی در چه وضعیتی قرار دارند؟

در این پرسش، وضعیت پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی بررسی شده است. نخست فراوانی پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه در تمامی مقاطع تحصیلی بررسی شد که در جدول ۵ قابل مشاهده است:

جدول ۵. تعداد پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی

مقطع	تعداد پایان‌نامه فارسی	تعداد پایان‌نامه انگلیسی	پیش از انقلاب اسلامی	پس از انقلاب اسلامی
فوق‌دیپلم	۱۰۷	-	۱۰۷	-
کارشناسی	۱۲۶۴	-	۱۲۵۸	۶
کارشناسی ارشد	۲۴۴۹۸	۱۶۷۶	۶۹۸	۲۵۴۷۶
دکتری	۲۹۷۸	۱۷۴	-	۳۱۵۲
			تعداد کل: ۲۰۶۳	تعداد کل ۲۸۶۳۴

داده‌های به‌دست‌آمده در خصوص تعداد پایان‌نامه‌ها/رساله‌ها دانشگاه علامه طباطبائی در جدول ۵ نشان می‌دهد تاکنون ۳۰۶۹۷ پایان‌نامه در دانشگاه علامه طباطبائی نگارش یافته‌اند. در این میان، تعداد ۲۸۸۴۷ پایان‌نامه فارسی و ۱۸۵۰ پایان‌نامه لاتین در دانشگاه دفاع شده‌اند. تعداد ۲۰۶۳ پایان‌نامه پیش از انقلاب اسلامی و تعداد ۲۸۶۳۴ پایان‌نامه پس از انقلاب اسلامی در دانشگاه علامه طباطبائی نگارش یافته‌اند.

- پربسامدترین کلیدواژه‌های به‌کاررفته در پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی

پس از تعیین وضعیت هر یک از دانشکده‌ها، بسامد کلیدواژه‌های به‌کاررفته در پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی بررسی شد و با استفاده از نرم‌افزار اکسل بسامد هر یک از واژگان محاسبه گردید. در جدول ۶، پربسامدترین کلیدواژه‌های استفاده‌شده در پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه ارائه شده است.

جدول ۶. بسامد کلیدواژه‌های به‌کاررفته در پایان‌نامه‌ها/رساله‌ها

مقوله موضوعی	فراوانی	مقوله موضوعی	فراوانی	مقوله موضوعی	فراوانی
ایران	۳۳۷	توسعه	۱۳۷	دین	۱۰۴
آموزش	۲۲۳	فرهنگ	۱۳۴	استراتژی	۱۰۳
یادگیری	۲۱۷	زنان	۱۳۴	خودکارآمدی	۱۰۱
رضایت شغلی	۲۰۶	اثربخشی	۱۳۳	رضایت زناشویی	۹۹
سیاست خارجی	۲۰۴	مدیریت دانش	۱۳۰	دانش‌آموزان	۹۸
پیشرفت تحصیلی	۱۹۳	اضطراب	۱۳۰	فناوری اطلاعات	۹۷

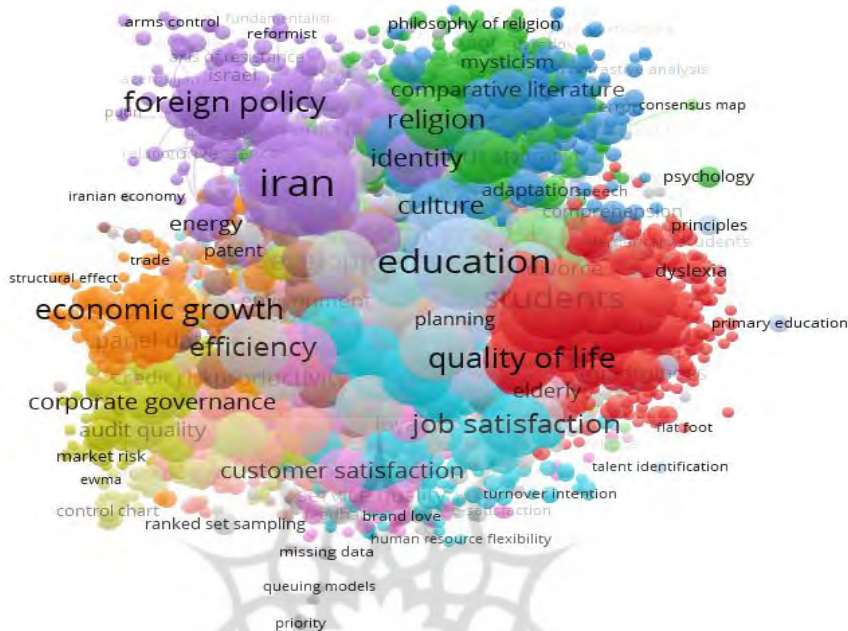
مقوله موضوعی	فراوانی	مقوله موضوعی	فراوانی	مقوله موضوعی	فراوانی
کیفیت زندگی	۱۶۷	ارزشیابی	۱۲۹	مدیریت	۹۷
تحلیل محتوا	۱۵۵	نگرش	۱۲۶	هنجاریابی	۹۶
حقوق بشر	۱۵۴	برنامه درسی	۱۲۰	تعهد سازمانی	۹۶
رشد اقتصادی	۱۵۱	قرآن	۱۱۹	فناوری اطلاعات و ارتباطات	۹۵
افسردگی	۱۵۱	مشارکت	۱۰۹	هوش هیجانی	۹۵
سرمایه اجتماعی	۱۴۹	گردشگری	۱۰۸	گفتمان	۹۵
خانواده	۱۴۸	هویت	۱۰۶	امنیت	۹۵
خلاقیت	۱۴۷	کارایی	۱۰۶	کارآفرینی	۹۲
عملکرد	۱۳۷	فرهنگ سازمانی	۱۰۵	عزت‌نفس	۹۲

چنانچه در جدول ۶ قابل مشاهده است، واژه ایران با فراوانی ۳۳۷، پربسامدترین کلیدواژه به کاررفته در پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه است. واژه‌های آموزش با فراوانی ۲۲۳ عنوان، یادگیری با فراوانی ۲۱۷ عنوان، رضایت شغلی با فراوانی ۲۰۶ عنوان، سیاست خارجی با فراوانی ۲۰۴ عنوان در رده‌های دوم تا چهارم قرار گرفته‌اند. همچنین، کلیدواژه‌های پیشرفت تحصیلی، کیفیت زندگی، تحلیل محتوا، حقوق بشر، رشد اقتصادی، افسردگی، سرمایه اجتماعی، خانواده و خلاقیت دیگر کلیدواژه‌های پربسامد در پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی هستند. پس از بررسی وضعیت پایان‌نامه‌های دانشگاه، در ادامه نقشه علمی پایان‌نامه‌ها ترسیم شد.

- ترسیم نقشه علمی پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی

در این بخش، نقشه علمی کلان برای پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه ترسیم شده است. نخست، کلیدواژه‌های به کاررفته در پایان‌نامه‌ها به منظور رعایت یکدستی و انسجام بررسی شدند. بدین معنا که حالت‌های گوناگون ثبت کلیدواژه‌ها، همانند شکل مفرد و جمع آن‌ها و یا شکل‌های گوناگون برای بیان یک مفهوم خاص همانند ایران، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی و یا انقلاب اسلامی، انقلاب اسلامی ایران، انقلاب جمهوری اسلامی ایران، یا قرآن، قرآن کریم، قرآن مجید و جز آن‌ها بررسی شدند. پس از بررسی شکل‌های گوناگون اصطلاح‌ها و یکدست‌سازی آن‌ها نقشه علمی پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه ترسیم شد که در شکل ۵ قابل مشاهده است.

شکل ۵. نقشه علمی پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه

در شکل ۵، نقشه علمی پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه ترسیم شده است. به‌منظور ترسیم نقشه پیش‌رو بیش از ۱۲۰ هزار کلیدواژه استفاده شده در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاه بررسی شده و پربسامدترین کلیدواژه‌ها که ارتباط معنایی و هم‌واژگانی بیشتری با دیگر کلیدواژه‌ها داشتند، در ترسیم نقشه علمی استفاده شدند. بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد کلیدواژه‌های ایران، آموزش، یادگیری، کیفیت زندگی، رشد اقتصادی، رضایت شغلی، سیاست خارجی، روابط بین‌الملل، رضایت مشتری، حکمرانی، هویت، مذهب، مطالعات مرتبط با زن و خانواده و جز آن‌ها کلیدواژه‌هایی هستند که با بسامد بالا در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاه به کار رفته‌اند. با توجه به اینکه شمار کلیدواژه‌های به کار رفته در پایان‌نامه‌های دانشگاه بیش از ۱۲۰ هزار کلیدواژه بود، به‌منظور بررسی جزئی‌تر نقشه علمی پایان‌نامه‌های دانشگاه، تعداد ۱۰۰۰ کلیدواژه که با گره‌های مجاور خود حداقل ۴ هم‌رخدادی داشتند، استخراج شدند و نقشه آن‌ها ترسیم گردید تا بازنمود مناسب‌تری از وضعیت پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه ارائه شود.

پاسخ به پرسش چهارم پژوهش: وضعیت انتشار مقالات دانشگاه علامه طباطبائی در سامانه‌های داخلی و خارجی فاقد نمایه‌های استنادی (نمایه نشده) و ترسیم نقشه علمی آن‌ها چگونه است؟

در این پرسش وضعیت انتشار مقالات فارسی و غیرفارسی منتشر شده در نشریات ادواری داخلی و خارجی که در نمایه‌های استنادی وب علم و اسکوپوس ثبت نشده‌اند، تجزیه و تحلیل شد. بررسی‌های صورت گرفته نشان داد، در مجموع ۲۸۱۲۵ مقاله از سوی اعضای هیئت علمی در مجله‌های ملی و بین‌المللی (نمایه نشده در پایگاه‌های استنادی وب علم و اسکوپوس) منتشر شده‌اند. جدول ۷ وضعیت انتشار مقالات علمی دانشگاه در سال‌های مختلف را نشان می‌دهد:

جدول ۷. وضعیت دانشکده‌ها در انتشار مقالات داخلی و خارجی فاقد نمایه‌های استنادی

تعداد مقالات داخلی	نام دانشکده
۶۵۱۲	روانشناسی و علوم تربیتی
۴۹۶۳	مدیریت و حسابداری
۴۱۱۴	ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی
۳۳۵۶	حقوق و علوم سیاسی
۲۶۵۳	اقتصاد
۱۸۲۹	علوم اجتماعی
۱۳۰۹	تربیت بدنی و علوم ورزشی
۱۰۸۰	علوم ارتباطات
۸۹۹	الهیات و معارف اسلامی
۷۲۴	آمار، ریاضی و رایانه
۲۱۶	بیمه اکو
۱۸۵	پژوهشکده فرهنگ و ارتباطات
۴۴	پژوهشکده علوم ورزشی و تندرستی
۳۷	پژوهشکده اقتصاد
۲۹	پژوهشکده تحول علوم انسانی
۱۸	پژوهشکده مطالعات و سیاست‌گذاری اجتماعی
۲	پژوهشکده مطالعات ترجمه

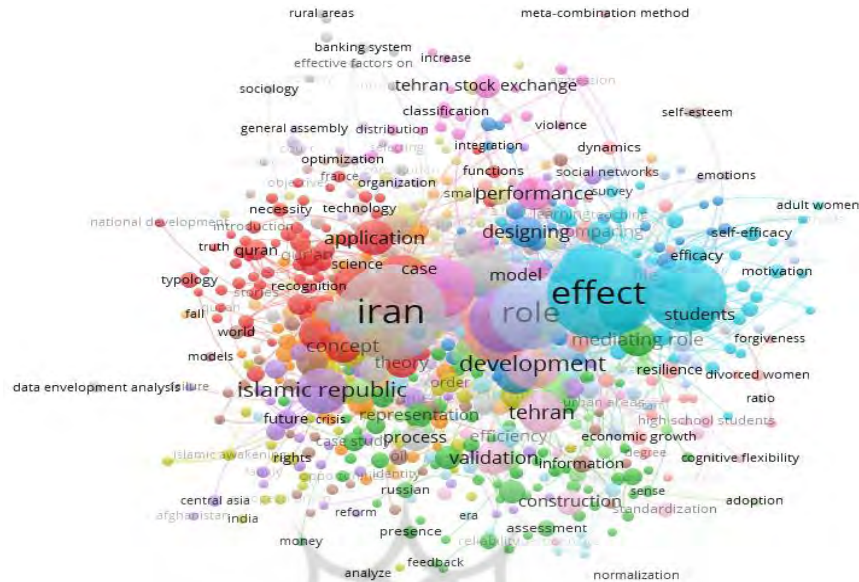
در جدول ۷، تعداد مقالات فارسی و غیرفارسی منتشر شده در نشریات داخلی و خارجی نمایه نشده در پایگاه‌های استنادی وب علم و اسکوپوس به تفکیک هر یک از دانشکده‌ها در سامانه پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی نشان داده شده است. داده‌های به‌دست آمده از جدول ۷ نشان می‌دهد، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی با ۶۵۱۲ عنوان، بیشترین تعداد مقالات داخلی را دارد. دانشکده مدیریت و حسابداری با ۴۹۶۳ عنوان، دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی با ۴۱۱۴ عنوان و دانشکده حقوق و علوم سیاسی با ۳۳۵۶ عنوان در رده‌های دوم تا چهارم قرار گرفته‌اند.

- ترسیم نقشه علمی مقالات فارسی و غیرفارسی منتشر شده در نشریات فاقد نمایه استنادی (نمایه نشده) دانشگاه علامه طباطبائی

در این بخش نقشه علمی مقالات فارسی و غیرفارسی منتشر شده در نشریات ادواری داخلی و خارجی که در نمایه‌های استنادی وب علم و اسکوپوس نمایه نشده‌اند، ترسیم شده که در شکل ۶ قابل مشاهده است.

شکل ۶. نقشه علمی مقالات داخلی و خارجی فاقد نمایه بین‌المللی دانشگاه علامه طباطبائی

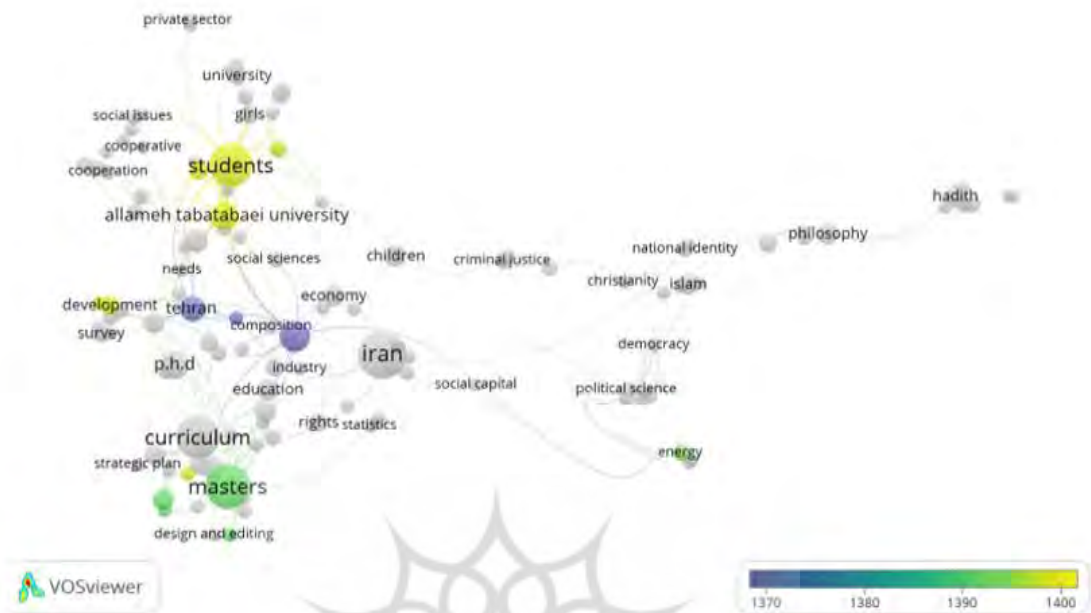
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

در شکل ۶، نقشه علمی مقالات داخلی و خارجی فاقد نمایه‌های بین‌المللی دانشگاه ترسیم شده است. همان‌طور که در شکل قابل مشاهده است، کلیدواژه‌های ایران، اثربخشی، دانشجویان، ارزیابی کیفیت، اعتبارسنجی، توسعه، عملکرد، تحلیل گفتمان، فناوری‌های نوین، کاربرد فناوری‌ها، سازمان‌ها، قرآن کریم، شبکه‌های اجتماعی و جز آن‌ها در مقالات داخلی دانشگاه علامه طباطبائی با بسامد و هم‌رخدادی واژگانی بالا استفاده شده‌اند.

پاسخ به پرسش پنجم پژوهش: وضعیت طرح‌های پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی چگونه است؟
در این پرسش، وضعیت طرح‌های پژوهشی داخلی دانشگاه علامه طباطبائی تجزیه و تحلیل شد. به‌منظور ترسیم نقشه‌های علمی دانشگاه تعداد ۹۸۷ طرح پژوهشی فارسی و ۱۳ طرح لاتین که در کتابخانه دیجیتال دانشگاه علامه طباطبائی ثبت و توصیف شده‌اند، مورد بررسی قرار گرفتند. نقشه علمی طرح‌های پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی در شکل ۷ قابل مشاهده است.

شکل ۷. نقشه علمی طرح‌های پژوهشی دانشگاه

در شکل ۷، نقشه علمی طرح‌های پژوهشی دانشگاه را نشان داده شده است. در این نقشه، شبکه هم‌رخدادی واژگان طرح‌های پژوهشی درون‌دانشگاهی دانشگاه علامه طباطبائی قابل مشاهده است. بیشتر طرح‌های پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی در موضوعاتی همانند رضایت تحصیلی، وضعیت اشتغال، فعالیت‌های اجتماعی دانشجویان صورت گرفته است. جامعه آماری شمار زیادی از طرح‌ها دانشگاه‌های مستقر در شهر تهران و یا به‌طور خاص یک دانشکده از دانشگاه علامه طباطبائی بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری

نقشه‌های علمی با ترسیم ارتباط بین رشته‌ها و دانشمندان گوناگون تصویری کلان از وضعیت تولید علم در یک حوزه علمی را نشان می‌دهند و کاربردهای بسزایی در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری علمی و پژوهشی دارند. بدین منظور در این پژوهش وضعیت برون‌دادهای پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی مورد بررسی قرار گرفته و وضعیت هر یک از برون‌دادهای علمی، تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد در سال‌های اخیر شمار انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی در نمایه‌های بین‌المللی افزایش یافته و این نشانگر توجه بیشتر دانشگاه به بحث انتشار مقالات در نشریات بین‌المللی است. با این حال، بررسی‌های صورت گرفته نشان داده،

از نظر استنادی مقالات دانشگاه علامه طباطبائی نیاز به پیدانمایی بیشتری دارند؛ چراکه از مجموع ۱۱۰۵ مقاله دانشگاه که در نمایه وب علوم منتشر شده فقط تعداد ۲۳ مقاله جزو مقالات پراستناد قرار گرفته‌اند. یافته‌های این پرسش از پژوهش با یافته‌های گلینی مقدم و طاهری (۱۳۹۷) هم‌راستا بود؛ چراکه آن‌ها نیز نشان دادند تنها ۲۰٪ از مقالات در مجلات بین‌المللی به چاپ رسیده‌اند. با توجه به آنچه گفته شد، برنامه‌ریزی مناسب و سیاست‌گذاری در خصوص بهبود پیدانمایی برون‌دادهای علمی دانشگاه باید مدنظر تمامی گروه‌های آموزشی قرار گیرد. بدین منظور، انتشار مقالات در مجلات معتبر و با تأثیر بالا می‌تواند به افزایش پیدانمایی برون‌دادهای علمی دانشگاه کمک کند. نیز بهره‌گیری از قابلیت‌هایی از شبکه‌های اجتماعی علمی همانند ریسرچ گیت^۱، لینکدین^۲ و گوگل اسکالر^۳ از سوی اعضای هیئت علمی دانشگاه می‌تواند به افزایش دسترسی و رؤیت‌پذیری (پیدانمایی) مقالات دانشگاه کمک کند.

بررسی بیش از ۱۲۰ هزار کلیدواژه به‌کاررفته در پایان‌نامه‌های دانشگاه نشان داد واژه ایران با فراوانی ۳۳۷، پربسامدترین کلیدواژه به‌کاررفته در پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه بود. واژه‌های آموزش با ۲۲۳ فراوانی، یادگیری با ۲۱۷ فراوانی، رضایت شغلی با ۲۰۶ فراوانی و سیاست خارجی با ۲۰۴ فراوانی در رده‌های دوم تا چهارم قرار گرفتند. همچنین، کلیدواژه‌های پیشرفت تحصیلی، کیفیت زندگی، تحلیل محتوا، حقوق بشر، رشد اقتصادی، افسردگی، سرمایه اجتماعی، خانواده و خلاقیت از دیگر کلیدواژه‌های پربسامد در پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشگاه علامه طباطبائی بودند. می‌توان بیان داشت دانشگاه علامه طباطبائی از نظر انجام پژوهش در حوزه‌های موضوعی گوناگون وضعیت مناسبی دارد. در ادامه وضعیت مقالات داخلی و فاقد نمایه بین‌المللی موردبررسی قرار گرفت. ترسیم نقشه علمی مقالات دانشگاه نیز حاکی از این بود که کلیدواژه‌های ایران، اثربخشی، دانشجویان، ارزیابی کیفیت، اعتبارسنجی، توسعه، عملکرد، تحلیل گفتمان، فناوری‌های نوین، کاربرد فناوری‌ها، سازمان‌ها، قرآن کریم، شبکه‌های اجتماعی و جز آن‌ها در مقالات داخلی دانشگاه علامه طباطبائی با بسامد و هم‌رخدادی واژگانی بالا به‌کاررفته‌اند. بررسی کلیدواژه‌های استفاده‌شده در مقالات نشان می‌دهد، بیشتر کلیدواژه‌های کلی در چکیده‌ها ثبت می‌شوند

1. ResearchGate

2. LinkedIn

3. Google Scholar

که این منجر به کاهش رؤیت‌پذیری و اثربخشی پژوهش‌ها می‌گردد. با توجه به تعداد مقالاتی که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند، می‌توان بیان داشت یافته‌های این پرسش با یافته‌های گفتاری (۱۴۰۳) هم‌راستا بود که نشان داد بیشترین سهم از تولیدات علمی اساتید مربوط به مقالات علمی است و درصد کمتری به تألیف کتاب‌ها و طرح‌های پژوهشی اختصاص دارد. همچنین، یافته‌های پژوهش نشان داد بیشتر طرح‌های پژوهشی دانشگاه به بررسی نیازهای دانشجویان به‌خصوص در دانشگاه‌های تهران پرداخته‌اند و شمار طرح‌هایی که به دیگر حوزه‌های مرتبط بپردازند، کمتر بود. بررسی‌های این مطالعه نشان داد جامعه آماری شمار زیادی از طرح‌ها دانشگاه‌های مستقر در شهر تهران و یا به‌طور خاص یک دانشکده از دانشگاه علامه طباطبائی بوده است.

به‌طور کلی می‌توان بیان داشت، ترسیم نقشه‌های برون‌دادهای علمی می‌تواند موجب بهبود و پیشرفت در حوزه‌های علمی، توسعه دانش، ارتقای اعتبار دانشگاه‌ها، تسهیل و تسریع درک و تحلیل داده‌ها، ارتقای ارتباطات و همکاری‌های بین پژوهشگران، اشتراک‌گذاری دانش و افزایش شفافیت پژوهش‌ها و نتایج آن‌ها گردد. بدون شک، ارزیابی برون‌دادهای علمی به مشارکت و همکاری تمام اعضای دانشگاه نیاز دارد تا در سیاست‌گذاری کلان دانشگاه مورد اقبال قرار گیرد. انتظار می‌رود، با استفاده از این ابزارها، دانشگاه علامه طباطبائی و دیگر مؤسسات آموزشی و پژوهشی، بتوانند به بهبود فرایند پژوهشی و افزایش کیفیت نتایج پژوهشی خود پرداخته و به توسعه دانش و افزایش اعتبار علمی کشور کمک کنند. به‌منظور کارکردپذیری بیشتر برون‌دادهای علمی پیشنهاد می‌گردد از کلیدواژه‌های اخص و متناسب با بافت موضوعی پژوهش برای تبیین موضوعات برون‌دادها به کار روند. به‌منظور بهبود وضعیت رؤیت‌پذیری برون‌دادهای علمی دانشگاه در سطح بین‌المللی و دریافت استناد مناسب، افزون‌بر توجه به کیفیت و موضوعات پژوهش‌ها، انتخاب مجلات دارای رتبه بهتر برای انتشار برون‌دادهای علمی پیشنهاد می‌شود.

سیاسگزاری

این پژوهش با حمایت معاونت پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی تدوین شده است. بدین منظور، پژوهشگران مراتب قدردانی خود را اعلام می‌دارند.

ORCID

Seyed Mahdi Taheri <https://orcid.org/0000-0002-3305-5986>
Negin Shokrzadeh Hashtroudi <https://orcid.org/0000-0002-6112-4731>

فهرست منابع

- جمالی، جمشید، معنوی فر، لیدا و جمالی، محمدرضا. (۱۳۹۳). ارزیابی برون‌داد علمی اعضای هیئت علمی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در پایگاه استنادی Scopus تا پایان سال ۱۳۹۱. *علوم پزشکی صدر*، ۲(۲)، ۲۱۳-۲۲۲.
https://smsj.sums.ac.ir/article_44018.html
- رستمی، کوثر. (۱۳۹۹). ترسیم نقشه علمی حوزه بازاریابی و شناسایی خاستگاه تاریخی آن با رویکرد طیف‌سنجی [پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهراء (س)].
زوارقی، رسول. (۱۳۹۶). ترسیم نقشه‌های علمی: اصول، فنون و ابزارها. تهران: سمت.
- زوارقی، رسول، فدایی، غلامرضا و فهیم‌نیا، فاطمه. (۱۳۹۰). چشم‌اندازی بر مبانی نظری مصورسازی حوزه دانش. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی (کتابداری)*، ۴۵(۵۷)، ۱۳-۳۷.
https://jlib.ut.ac.ir/article_28760.html
- سلطانی، ابودر، مطلق، زهرا و افتخاریان، فاطمه. (۱۴۰۱). ارزیابی برون‌داد علمی پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شیراز طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۹. *مجله علم‌سنجی کاسپین*، ۹(۲)، ۲۵-۳۶.
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.24234710.1401.9.2.3.1>
- علیپور حافظی، مهدی و مطلبی، داریوش. (۱۴۰۱). ترسیم نقشه علمی مقالات منتشرشده در حوزه امام رضا (ع). *فصلنامه بازیابی دانش و نظام‌های معنایی*، ۹(۳۲)، ۳۵-۶۸.
<https://doi.org/10.22054/jks.2022.68046.1505>
- قاسمیان، امیر، اصنافی، امیررضا و عرفان منش، محمدامین. (۱۴۰۳). تحلیل برون‌دادهای پژوهشی دانشگاه‌های بزرگ ایران در حوزه‌های موضوعی علوم اجتماعی و رفتاری طی بازه زمانی ۲۰۱۰-۲۰۲۰. *فصلنامه بازیابی دانش و نظام‌های معنایی*، ۱۱(۳۸)، ۱۴۷-۱۷۸.
<https://doi.org/10.22054/jks.2021.61670.1451>
- گفتاری، فاطمه. (۱۴۰۳). ضرب‌آهنگ پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی [پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی].
- کلینی مقدم، گلنسا و طاهری، سید مهدی. (۱۳۹۷). جایگاه دانشگاه‌های ایران در نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی منتخب دانشگاه‌ها با تأکید بر دانشگاه علامه طباطبائی. *فصلنامه بازیابی دانش و نظام‌های معنایی*، ۱(۱۴)، ۱-۳۱.
<https://doi.org/10.22054/jks.2018.35427.1196>

ترسیم نقشه‌های برون‌داد‌های علمی دانشگاه علامه طباطبائی بین سال‌های...؛ طاهری و شکرزاده هشترودی | ۵۷

محمدزاده، رؤیا و باقرنژاد، سجاد. (۱۴۰۱). ترسیم نقشه علمی پژوهش‌های مشارکتی دو حوزه جراحی و شیمی توسط پژوهشگران ایرانی. *نشریه جراحی ایران*، ۳۰(۳-۴)، ۵۲-۶۱.

محمدیان، سجاد، اسمعیلی گیوی، محمدرضا و نقشینه، نادر. (۱۳۹۵). شناسایی و تحلیل عامل‌های مهم در برون‌داد علمی دانشگاه‌ها با استفاده از شبکه عصبی. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۳۲(۱)، ۲۴-۵. https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699379.html

مسکروپورامیری، محمد، نصیری، طه و مهدی زاده، پریسا. (۱۳۹۹). تحلیل خوشه‌های موضوعی و ترسیم نقشه علمی پژوهش‌های حوزه کووید-۱۹ در پایگاه علمی اسکوپوس. *مجله طب نظامی*، ۲۲(۶)، ۶۶۳-۶۶۹. <https://doi.org/10.30491/JMM.22.6.663>

میرباقری، سیدمحسن و جلیلی، سید مصطفی. (۱۴۰۲). روندنگاری تحقیقات در حوزه حکمرانی مشارکتی: ترسیم نقشه هم‌زمانی و هم‌رخدادی واژگان. *مدیریت دولتی*، ۱۵(۴)، ۷۸۲-۸۰۶. <https://doi.org/10.22059/jipa.2023.363440.3369>
نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۹۲). *آشنایی با علم‌سنجی: مبانی، مفاهیم، روابط و ریشه‌ها*. تهران: سمت.

وحدت‌زاد، محمدعلی، زارع بنادکوکلی، محمدرضا، اولیاء، محمدصالح و لطفی، محمد مهدی. (۱۳۹۶). تحلیلی بر رتبه‌بندی دانشگاه‌های ایران با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۳۳(۱)، ۱۱۷-۱۶۰.

https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699432.html
ورناصری، احمدرضا، حسینی آهنگری، سید عابدین، شعبانی، علی و فرشید، رضیه. (۱۴۰۱). ترسیم نقشه دانش تولیدات علمی طب سنتی دانشمندان ایرانی در وب‌آوساینس. *قرآن و طب*، ۲۷(۲)، ۹۱-۱۰۱. https://www.quraniimed.com/article_190012.html

References

- Chen, X., & Zhang, G. (2023). Mapping the Research on University-Industry Collaborative Innovation of Individuals: A Scientometric Analysis. *IEEE Access*, 11, 86318 – 86334. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2023.3304902>
- Deng, S., & Xia, S. (2020). Mapping the interdisciplinarity in information behavior research: a quantitative study using diversity measure and co-occurrence analysis. *Scientometrics*, 124, 489-513. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11192-020-03465-x>
- Liu, C., & Huang, M. H. (2022). Exploring the relationships between altmetric counts and citations of papers in different academic fields based on co-occurrence analysis. *Scientometrics*, 127(8), 4939-4958. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11192-022-04456-w>
- Masoumi, N., & Khajavi, R. (2023). A fuzzy classifier for evaluation of research topics by using keyword co-occurrence network and sponsors

- information. *Scientometrics*, 128(3), 1485-1512. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11192-022-04618-w>
- Sandler, D., & Gladyshev, D. (2020). Analysis of the relations between scientometric and economic indicators of Russian universities' performance. *Business, Management and Economics Engineering*, 18(2), 331-343. <https://doi.org/10.3846/bme.2020.12955>
- Yao, Q., Chen, K., Yao, L., Lyu, P. H., Yang, T. A., Luo, F., Chen, S. Q. He, L. Y. & Liu, Z. Y. (2014). Scientometric trends and knowledge maps of global health systems research. *Health research policy and systems*, 12, 1-20. <https://link.springer.com/article/10.1186/1478-4505-12-26>
- Zhang, Q., Rong, G., Meng, Q., Yu, M., Xie, Q., & Fang, J. (2020). Outlining the keyword co-occurrence trends in Shuanghuanglian injection research: A bibliometric study using CiteSpace III. *Journal of traditional Chinese medical sciences*, 7(2), 189-198. <https://doi.org/10.1016/j.jtcms.2020.05.006>

References [In Persian]

- Alipour Hafezi, M., & Matlabi, D. (2022). Drawing a Scientific Map of Published Papers in the Field of Imam Reza (AS). *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 9(32), 35-68. <https://doi.org/10.22054/jks.2022.68046.1505> [In Persian]
- Goftari, F. (2024). *The Research Rhythm of Faculty Members in the Faculty of Psychology and Educational Sciences at Allameh Tabatabai University* [Master's Thesis, Allameh Tabatabai University]. [In Persian]
- Galyani-Moghaddam, G., & Taheri, S. M. (2018). The Position of Iranian Universities in the Selected International Ranking Systems of University, with an emphasis on Allameh Tabatabai University. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 5(14), 1-31. <https://doi.org/10.22054/jks.2018.35427.1196> [In Persian]
- Ghasemian, A., Asnafi, A., & ErfanManesh, M. A. (2024). Analysis of Research Outputs of Major Iranian Universities in the Fields of Social and Behavioral Sciences During 2010-2020. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 11(38), 147-178. <https://doi.org/10.22054/jks.2021.61670.1451> [In Persian]
- Jamali, J., Manavifar, L., & Jamali, M. (2014). Evaluation of the scientific output of the faculty members of the paramedical school, Mashhad University of Medical Sciences based on Scopus database up to the end of 2012. *Sadra Medical Journal*, 2(2), 213-222. https://smsj.sums.ac.ir/article_44018.html?lang=en [In Persian]
- Meskarpour Amiri, M., Nasiri, T., & Mehdizadeh, P. (2022). Subjects Clustering Analysis and Science Mapping on COVID-19 Researches in Scopus database. *Journal of Military Medicine*, 22(6), 663-669. <https://doi.org/10.30491/JMM.22.6.663> [In Persian]
- Mirbagheri, S. M., & Jalili, S. M. (2023). Research Trends in the Field of Participatory Governance: Drawing a Map of Co-occurrence and Co-word Analysis. *Journal of Public Administration*, 15(4), 782-806. <https://doi.org/10.22059/jipa.2023.363440.3369> [In Persian]

- Mohammadian, S., Esmaeili Givi, M. R., & Naghshineh, N. (2016). Identifying and analyzing the most important factors in universities scientific output using neural network. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 32(1), 5-24. https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699379.html?lang=en [In Persian]
- Mohammadzadeh, R., & Bagheranjad, S. (2023). Drawing a Scientific Map of Collaborative Research in Two Fields of Surgery and Chemistry by Iranian Researchers. *IRANIAN JOURNAL OF SURGERY*, 30(3-4), 52-61. [In Persian]
- Noroozi Chakoli, A. (2013). *Introduction to Scientometrics: Foundations, concepts, relations, and roots*. Tehran: Samt. [In Persian]
- Rostami, K. (2020). *Mapping the scientific terrain of marketing and identifying its historical origins using spectroscopy approach* [Master's thesis, Al-Zahra University]. [In Persian]
- Soltani, A., Motlagh, Z., Eftekharian, F. (2022). Evaluation of scientific outputs of postgraduate students at the School of Health, Shiraz University of Medical Sciences during 2010-2019. *Caspian Journal of Scientometrics*, 9 (2), 25-36. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.24234710.1401.9.2.3.1> [In Persian]
- Vahdatzad, M. A., Zare Banadkooki, M., Owlia, M. S., & Lotfi, M. M. (2017). The Analysis of Iranian Universities Ranking Using the Scientometric Indicators. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 33(1), 117-160. https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699432.html?lang=en [In Persian]
- Varnaseri, A. R., Hoseini Ahangari, S. A., Shabani, A., & Farshid, R. (2022). drawing a knowledge map of scientific productions of traditional medicine by iranian scientists in web of science. *Quran and Medicine*, 7(2), 91-101. https://www.quraniimed.com/article_190012.html?lang=en [In Persian]
- Zavaraqi, R. (2017). *Mapping scientific domains: Principles, techniques, and tools*. Tehran: Samt. [In Persian]
- Zavaraqi, R., Fadaei, G., & Fahimnia, F. (2011). A Perspective on the Theoretical Underpinning of Knowledge Domain Visualization. *Academic Librarianship and Information Research*, 45(3), 13-37. https://jlib.ut.ac.ir/article_28760.html?lang=en [In Persian]

استناد به این مقاله: طاهری، سیدمهدی و شکرزاده هشترودی، نگین. (۱۴۰۴). ترسیم نقشه‌های برون‌دادهای علمی

دانشگاه علامه طباطبائی بین سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۴۰۳. فصلنامه بازیابی دانش و نظام‌های معنایی، ۱۲ (۴۲)، ۲۳-۶۰. DOI:

<https://doi.org/10.22054/jks.2024.81904.1671>

Journal of Knowledge Retrieval and Semantic Systems is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی